

JÕULUPÜHADE ÖÖMISSA

(Esimene lugemine Js9 ,1-3)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Rahvas, kes kõndis pimeduses, on suurt valgust näinud. Nende peale, kes elasid surmavarju maal, on valgus paistnud. Sina andsid neile suurema hõiskamise ja rohkendasid nende rõõmu. Nad rõõmustavad sinu palge ees, nii nagu ollakse rõõmsad lõikuse ajal ja rõõmustatakse saaki jagades. Sest ikke, mis teda rõhus, ja kepi tema turjalt – tema sundija vitsa – oled sina puruks murdnud nii nagu Midjani päevil.

Sest laps on meile sündinud, Poeg on meile kingitud. Valitsus on pandud tema õlgadele ja temale on antud nimeks: Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Rahuvürst. Tema valitsus on suur ja rahul ei tule lõppu Taaveti trooni ja tema kuningriigi üle, et rajada ja kinnitada see õigluse ja jumalakartuse peale. Jah, Vägede Issanda ind teeb selle teoks nüüdsest peale ja igaveseks.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps96 ,1.3. 4-5. 7-8. 9-10ac R:7)

R: Täna on meile sündinud Lunastaja.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavaim kõigist jumalaist,
sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.
Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.
R:

(Teine lugemine Tt2 ,11-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Tiitusele:

Jumala arm on ilmunud selleks, et kõik inimesed võiksid saada päästetud. Tema juhatab meid jätma maha jumalakartmatu elu ja selle maailma himud ning elama mõistlikult, õiglaselt ja jumalakartlikult, kui me ootame oma õndsas lootuses tõekssaamist – meie suure Jumala ja Lunastaja Jeesuse Kristuse auhiilguse ilmumist. Tema tõi iseenese ohvriks meie eest, et meid vabastada kõigest väärist ja puhastada meid enesele pärisrahvaks, kes oleks innukas tegema häid tegusid. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Suur rõõm on kogu maailmas,
täna on meile sündinud Lunastaja, Jeesus Kristus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk2 ,1-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal sündis, et keiser Augustus andis käsu kõik oma riigi elanikud maksude pärast üle lugeda. See oli esimene üleskirjutamine Süüria maavalitseja Quiriniuse ajal, ja kõik läksid end kirja panema, igaüks oma linna. Sellepärast läks ka Joosep Galileamaalt, Naatsareti linnast, üles Juudamaale, Taaveti linna, mida hüütakse Betlemmaks, sest tema oli Taaveti soost ja kojast. Ta läks end kirja panema ühes oma kihlatud naisega, kes ootas last.

Aga kui nad seal olid, jõudis kätte päev, mil Maarja pidi maha saama. Ja ta tõi poja ilmale, oma esimese lapse, mähkis ta mähkmetesse ja pani sõime, sest seal paigas polnud üheski majas nende jaoks ruumi.

Seal lähedal olid karjased õitsil. Nad valvasid kordamööda oma karja. Ja Issanda ingel ilmus neile ja Issanda auhiilgus säras nende ümber. Nad olid täis kartust, kuid ingel ütles neile: “Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis on kogu rahvale: teile on täna Taaveti linnas

sündinud Lunastaja – Jeesus Kristus. Ja see olgu teile märgiks: te leiate lapsukese sõimes magamas.” Ja äkitselt olid inglisa taevased väehulgad, kes kiitsid Jumalat lauluga: “Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimestele, kellest temal on hea meel.”

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord rääkis üks vanaldane ametivend, kes oli tuntud kui püsimate vigurivänt ja oma teed kulgeja, mulle pildikese oma lapsepõlvest. Neil oli väga pehmeloomuline ja armastav ema, aga kui nad koos vanema õega tõsist pahandust tegid, siis võttis ema lõpuks kapi otsast vitsa. Aga nemad, va võrukaelad, jooksid eest ära, ise naeruga pooleks muudkui hüüdes: “Emme, me enam ei tee, me enam ei tee...” Ema üritas neile järele jõuda, ja lapsed jooksid siis ringiratast ümber pere suure söögilaua – nende kaal oli ju väike ja raskuskese madal, nii et nad suutsid hästi põigelda ja ka lauaalusest läbi lipsata. Lõpuks ema väsis, istus maha, ohkas hingeldades: “Hea küll, olgu siis seekord!” – ja vits jäigi andmata...

Küsisin temalt seepeale muiates: “Noh, kui sinu edasist iseloomu vaadata, siis sa vist küll arvad ikka veel, et kui Jumal Isa on juba kord nii hiigelvana ja pika valge habemega, siis ei jõua temagi sulle järele joosta, kui sa oled midagi untsu keeranud, ning väsis ära, lööb käega ja annab sulle kõik andeks, sest sa lubad nii innukalt mitte kunagi enam pattu teha...”

“Isa?” vastas see vana preester – “Ei, isa ei karistanud meid, lapsi, mitte kunagi! Sest ei olnud vaja! Piisas sellest, kui ta meile tõsise pilguga otsa vaatas, ja meil õega läks kohe üle igasugune isu ulakusi teha...”

Tõesti, Jumalale Isale mõeldes võib tema laitev pilk igavese kohtu ees olla raskem taluda kui kõige valusam vits siin maa peal.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kahtlemata on see suur arm, et Jumal on saatnud meile Lunastaja, kes on sündinud neitsist, ja saanud inimeseks. Kuid mis on Jumala arm?

Sõnal “arm” on justkui kolm tähendust: esiteks on arm ärateenimise vastand – arm on midagi, mis on tasuta, mida ei pea ära teenima ja võibolla ei saagi ära teenida. Teiseks on arm ka halastus – andeksandmine isikule, kes tegelikult on oma tegude tõttu kõigiti karistust väärt. Kolmandaks on arm suuremeelsus, kõrgema olendi empaatia madalama suhtes, see tähendab, võimsa ja targa soov tulla vastu nõrgemate, rumalamate ja abiturumate olendite vajadustele – teha midagi, mida nemad

kindlasti ei suuda, aga mida tema suudab.

Kuid kui meie Jumal on armuline, kas tähendaks see siis, et ta ei tohiks meie käest midagi nõuda, kas peaks ta meile kõik andeks andma ja kõik meie eest ära tegema? Võibolla kõlab selline võimalus meile hetkeks isegi ahvatlevana, aga siis märkame, et niisugustel tingimustel oleksime jumalad hoopis meie – siis oleks Looja sisuliselt meie sulane. Ning ühtlasi tähendaks see, et me jääksime igavesti oma piiratuse ja rumaluse orjusse.

Nagu näib, ei avaldu meie elu sügavamad saladused Jumala armu kaudu ainuüksi, ega lahenda tema arm kõiki meie probleeme. Jeesuses sündis Jumal küll inimeseks, kuid väga keerulise ja traagilise elulooga inimeseks, ning kutsus kõiki järgima temas ilmutatud põhimõtteid. Jeesuse tõeline jumalikkus avaldus aga alles pärast surma – tema ülestõusmises ja taevasseminemises.

Kahtlemata täidab jõulupühade aluseks olev stseen Maarjast, Joosepist ja lapsest Petlema tallis meie hinge heldimusega. On ju lausa pisarateni liigutav, et keegi, kes on meist nii kõrgelt üle kui Looja oma loodust, tuleb äkki sõbralikult meie juurde. Ta tuleb uskumatult heade kavatsustega, tahab meile rääkida elust pärast surma ning igavikust. See on tõeline arm, et inimesele, kes tunnetab, kui kiiresti möödub aeg, töötatakse seda päris õiget ja tõelist igavest elu. Ei, ei mingil juhul, mitte kuidagi ei suudaks me seda ära teenida, mitte ükski inimlik pingutus ei tõstaks meid üle surma ja kaduvusemüüri. Kui keegi meile teispoolsusest käe ulatab, siis on see arm, mis on tasuta, andestav ja suuremeelne...

Armsad õed ja vennad, lastele õpetatakse ikka viisakust: kui nad sirutavad oma käekesed ja ütlevad “Anna, anna, anna!”, siis õpetavad vanemad, et kõigepealt tuleb öelda “palun” – “palun anna mulle”. Ja kui antakse, siis tuleb öelda “aitäh”. Kuid lapsed on väga nutikad olevused ja leiutavad lühivormeli – nad sirutavad oma käekesed välja ja ütlevad kohe: “Aitäh, aitäh, aitäh...”

Palumine varieerub tõesti pehmest manipulatsioonist kuni appikarjeni viimases hädas, kuid millisel muul moel olekski alamal olendil sobilik pöörduda kõrgema poole, hädasolijal päästja poole?

Jõulude ajal me kiidame Jumalat tema inimesekssaamise armu eest. Jeesuse Kristuse läbi ilmutatakse meile, et Jumal on ka meie isa – Taevane Isa, kes võib naerda meie süütute naljade peale ja meid vahel lausa ära hellitada, kuid hea isana tahab ta meid kasvatada millegi kõrgema jaoks kui see kaduv maapealne elu. Sellepärast saadab ta meile ka katsumusi, et me neid ületades saaksime tema sarnaseks, saaksime tema lasteks. Ka see on põhjus, miks peaksime kiitma teda ja ütlevat koos inglitega: au olgu Jumalale kõrges ja rahu maa peal hea tahtega inimestele, kellele tema on töötanud igavese elu. Aamen.

